

Inatsisartunut ilaasortaq,
Doris Jakobsen, Siumut

Oqaatsit ilinniarnerrillu pillugit § 37 naapertorlugu apeqquteqaatit akineqarnerat

Asasara Doris,

Inatsisartut suleriaasianni § 37 innersuussutigalugu Naalakkersuisunut makkuningga apeqquteqarputit:

1. Nunatsinni ilinniartinnut iserniarnerni qallunaat oqaasiisa kalaallit oqaasiinut sanilliullugit pingaarnerutinneqarnerat Ilinniartitaanermut Naalakkersuisup qanoq isumaqarfigaa?

Akissut: Oqaatsit ilisimasat allat assigalugit sakkutut atorneqarsinnaapput. Ilinniarnerni assigiinngitsuni ilisimasat assigiinngitsut iluanni pisinnaasanut piumasaqartoqartarpoq; soorlu oqaatsit matematikkillu tungaasigut pisinnaasaqarnissaq. Taamaammat oqaatsit apeqqutaanngillat, kisiannili ilisimasani pisinnaasaqarneq apeqqutaavoq. Massakkut ilinniartitaanernut aqqissuussinerit atorneqartut siunissami suliffeqalersinnaanissaq anguniarlugu aqqissuussaapput, taamaammallu inuussutissarsiummi oqaatsitigut aalajangersimasumik pisinnaasaqarnissaq pisariaqartinneqarpat ilinniarsimasut oqaatsinik taakkunani atorneqartunik atuisinnaanissaat pingaaruteqarpoq.

2. Kalaallisuinnaq oqaasillit nunatsinni ilinniartinnit ilinniarsinnaalernissaat anguniarlugu Naalakkersuisoq qanoq pilersaaruteqarpa?

Akissut: Kalaallit oqaasii ineriartornissaminnut pitsaasumik atugassaqartitaanissaat qulakkeertariaqarpoq, tassani ilinniartitsineri atorneqartussat kalaallisut naqitat ineriartortinneqarnerat aqqutigalugu. Taamaattorli danskisut, tuluttut allallu oqaasiinik pikkorisarnissaq pisariaqartinneqartuassaaq.

Inuusuttortatta meeqqat atuarianniit anereermikkut nunatsinni nunanilu tamalaani ilisimasatik oqaatsitillu pisariaqartinneqartut tunngavigalugit peqataasinnaalernissaat Naalakkersuisut anguniagaraat. Taamaammat ullumikkut inuusuttortavut ilinniakkanik ingerlataqarnissaminnut piareersimasariaqarput, ilinniartitsineq kalaallisut, danskisut tuluttulluunniit ingerlanneqarnera apeqqutaatinnagu. Inuusuttunut ilinniarnissamut aalajangersimasumut tiguneqarnissamut piumasarineqartunik angusaqarsimanngitsunut oqaatsinik pikkorissaqqinnissaq periarfissaavoq. Oqaatsinik Pikkorissarfik innuttaasut oqaatsinik ilinniarnissaasa nukittorsarneqarnissaanik siunertaqarpoq, tassani ilaatigut

16. maj 2011
Sagsnr. 2011-050241
Dok. Nr. 631727

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: kiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

interneti atorlugu sumi najugaqartuuneq apeqqutaatinnagu oqaatsinik pikkorissartoqarsinnaavoq.

Innutaa sunut kalaallisuinnaq oqaaseqartunut aamma ilinniarnernik ingerlatsisoqartarnissaa Naalakkersuisunit alaatsinaanneqarpoq. Ilinniarnerit massakkut kalaallit oqaasii kisiisa atorlugit ingerlanneqartartut pigineqarput. Suliaq matumani pineqartoq aallaavigalugu isumaginninnermut ikiortitit ilinniarneq taaneqarsinnaavoq, tassanilu danskit oqaasiinit kalaallisut pisinnaasaqarnerunissaq piumasaqaataavoq kingusinnerusukkut sulilernissami danskisut qaffasissumik ilisimasaqarnissaq pisariaqartinneqanngimmat. Sociallassistentit ilinniarneq qaffasinnerusumik ilinniarnaruvoq pingaarnertigullu danskisut ingerlanneqartarluni, ilinniarnermi ilaatigut siunertarineqarmat ilinniarnermi ilinniarnertuunngorniarfimmi danskisut ilinniarnermi qaffasissuseq anguneqassasoq. Sanaartornermik ilinniarniup kiisalu Saviminilerinermik ilinniarniup iluanni ullumikkut kalaallit oqaasiinik atuisuinnannut ilinniarnissamik periarfissaqarpoq. Taamatuttaaq inuussutissarsiutitigut ilinniarnernut arlalinnut ilinniartitsinermi atugassanik kalaallisut naqitanik ullumikkut peqartoqarpoq.

3. Naalakkersuisut nikinnerisa kingunerisaanik kalaallisuinnaq oqaasiinnut periarfissiinissamik anguniakkat allannguuteqaramik?

Akissut: Naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissummi innuttaasut tamarmik ilinniarnissaminnut periarfissaqarnissaat Naalakkersuisut pingaartippaat. Taamaammatt naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissummi imatut allassimasoqarpoq: *“Ilinniartitaaneq qaqugukkulluunniit ineriartorneq ilikkariartornerlu pillugit ataatsimoortumik isiginneriaaseqarluni, kiisalu inunnik isiginneriaaseq atuartut ilinniartullu ataasiakkaat piginnaasaannik pisinnaasaannillu tapersersuisoq aallaavigalugit aqqissuunneqassaaq. Ilkkariartornermi ineriartornermilu oqaatsit kulturilu sakkuupput pingaarnepaat, taamaammallu suliami tassani qitiussallutik, ilinniartitaanerillu inerisarnerat atuisut pisariaqartitaannik tunngaveqassalluni. Kinaluunniit ilinniagaqarusuttoq “matunik matoq-qasunik” imaluunniit ingerlaqqeriansinnaajunnaarsitaanernik aporfeqassanngilaq. Ilinniarneq pisinnaatitaaffiuvoq, kikkulluunniit periarfissarisaaq. Ataasiinnarmik oqaasillit ilinniarnissamut periarfissaat nukittorsarneqassapput, anguniagaqarluartumik oqaatsitigut piukkunnarsarnissaat periarfissat kisiisa aqutiginagit, aammali ilinniartitsinerit inuit ataasiakkaat aallaavigalugit pilersaaruserluakkat anguniagaqarfiusut aqutigalugit. Taamaammatt ilinniartitaanermi suniluunniit pitsaassuseq taperserneqassaaq salliutinneqarlunilu.”* Taamaattumik tamanut ilinniarnissamik periarfissaqartoqarnissaa anguniagaqarfiusumik sulissutigineqarpoq, taakkununga ilanngullugit innuttaasut kalaallit oqaasiinik taamaallaat atuisinnaasut.

Naalakkersuisut oqaatsit sakkutut atorneqarsinnaanerannik isumaqartoqalernissaa sulissutigaaq. Tassani Naalakkersuisut eqqarsaateqarput paasititsiniaanerannik aallaartitsisoqassasoq inuusuttunik ilinniarnermik aallartitsinissamik oqaatsit danskisuujuugaluarpata, tuluttuujuugaluarpata kalaallisuujuugaluarpataluunniit aporfiginagit piumassuseqalersitsisumik. Oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7 19. maj 2010-meersoq naapertorlugu Kalaallit Nunaanni najugaqavissut tamarmik pisinnaatitaapput kalaallisut danskisullu kiisalu nunani tamalaani oqaatsinik atugaasunik ilikkarnissaminnut, oqalunnikkut allannikkullu, tassuunakkut inuiaqatigiinni inuunermut peqataasinnaaqqullugit.

Kalaallit Nunaanni inuit, pisortatigoortumik oqaatsinik atuisuunermikkut saniatigut, inuupput oqaatsinik arlalinnik atuisinnaasut. Kalaallit oqaasii kalaallit inuiattut kulturikkut kinaassusaanni qitiusunut ilaapput. Oqaatsit taamaalillutik kulturikkut pingaaruteqarlutik inissisimapput pigiinnarneqartussaallutik, nukittorsarneqartussaallutik peqataanillu ineri-sarneqartussaallutik. Oqaatsit tassaapput attaveqaatigineqarlutik ineriartornerpaajusi-masut. Oqaatsinik amigartumik pisinnaasaqarnerup inuiaqatigiinni peqataanissaq kille-qartiinnarnagu atugarissaarnermi pissarsiassat ingerlaqqiffiusumik ilinniarnikkut periar-fissinneqartut aamma killeqartissinnaavai.

Oqaatsinut sammisumik apeqqutigisannut qujavunga. Oqaatsit ilisimasaqalernissamut sakuupput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Palle Christiansen